

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Φραγκούδη 11 και Αλ. Πάντου
Τ.Κ. 101 63, Καλλιθέα Αττικής
Πληροφορίες: Ευσέβεια Βορριά
☎ 210 90 98 468
E-mail: e.vorria@mindigital.gr

ΘΕΜΑ: Παροχή διευκρινίσεων επί αιτημάτων που υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς και αφορούν όρους της υπ' αριθμ. πρωτ. 16273 ΕΞ 2023 31.3.2023 Διακήρυξης (με ΑΔΑΜ: 23PROC012433278 και αριθμό Προκήρυξης στην ΕΕ 2023/ S 068-204874).

Επί αιτημάτων παροχής διευκρινίσεων που υποβλήθηκαν, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, από ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς και αφορούν όρους της υπ' αριθμ. πρωτ. 16273 ΕΞ 2023 31.3.2023 Διακήρυξης του επαναληπτικού, διεθνούς, ηλεκτρονικού, ανοικτού διαγωνισμού για το υποέργο α/α 6 «ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΩΝ ΚΕΠ» της πράξης: «Οργανωτική Αναβάθμιση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός του δικτύου Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) και των παρεχόμενων υπηρεσιών» (MIS 5114175), προϋπολογισθείσας δαπάνης εννιακοσίων ενενήντα πέντε χιλιάδων εννιακοσίων ευρώ (995.900,00€), συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24% και σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2.1.3 της ως άνω διακήρυξης παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις.

Επισημαίνεται ότι οι όροι που περιλαμβάνονται στο παρόν τεύχος διευκρινίσεων έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στην υπ' αριθμ. πρωτ. 16273 ΕΞ 202331.3.2023 Διακήρυξη.

ΕΡΩΤΗΜΑ 1: *Επί του «1ου Πακέτου Εργασίας: Ενσωμάτωση και εγκατάσταση ψηφιοποίησης ιδιόχειρων υπογραφών» του Μέρους Α του Παραρτήματος Ι «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» (σελ. 78 της οικείας*

1

διακήρυξης), όπου ορίζεται ότι «Η πρόταση του οικονομικού φορέα θα προσδιορίσει την ακριβή ροή εργασίας η οποία εκτιμάται ότι θα έχει ενδεικτικά τα κάτωθι βήματα:..... 5) Συσχέτιση στοιχείων των ψηφιοποιημένων ιδιόχειρων υπογραφών με το έγγραφο και διασφάλιση ακεραιότητας με σχετική **χρονοσήμανση** μέσα από προηγμένη **ηλεκτρονική σφραγίδα.....**» και με δεδομένο ότι σύμφωνα με τον ν. 4227/2020 (ΦΕΚ 184 Α') περί Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφου που εκδίδεται από Φορέα του Δημοσίου Τομέα απαιτεί α) εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα και β) είτε την εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του φορέα είτε την εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή του οργάνου που κάνει την ψηφιοποίηση ή αναπαραγωγή), ζητείται να διευκρινιστεί:

I) Εάν η απαίτηση για χρονοσήμανση αφορά εγκεκριμένη χρονοσήμανση.

II) Εάν η απαίτηση για σφραγίδα αφορά εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα.

III) Εάν, με δεδομένο ότι η εγκεκριμένη σφραγίδα εκδίδεται σε Νομικό Πρόσωπο/Φορέα, το έργο απαιτεί μία εγκεκριμένη σφραγίδα για όλα τα ΚΕΠ ή μια εγκεκριμένη σφραγίδα ανά ΚΕΠ?

IV) Εάν, με δεδομένο ότι απαιτείται μία εγκεκριμένη σφραγίδα ανά ΚΕΠ, η απαιτούμενη ποσότητα εγκεκριμένων ηλεκτρονικών σφραγίδων είναι εξακόσιες (600).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 1:

Διευκρινίζεται ότι:

I) Η εν λόγω απαίτηση αφορά εγκεκριμένη χρονοσήμανση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 4727/2020 (ΦΕΚ 184 Α').

II) Απαιτείται εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν.4727/2020 (ΦΕΚ 184 Α').

III) Η εγκεκριμένη σφραγίδα, η οποία εκδίδεται σε νομικό πρόσωπο, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και ως εκ τούτου δεν συνιστά απαίτηση του εν θέματι διαγωνισμού η ύπαρξη διακριτής σφραγίδας κάθε ΚΕΠ. Επιπλέον, το «Ακριβές» των ΚΕΠ μπορεί να προκύπτει από το περιεχόμενο του εγγράφου.

IV) Δεν συνιστά υποχρεωτική απαίτηση του διαγωνισμού να έχει διακριτή σφραγίδα κάθε ΚΕΠ.

ΕΡΩΤΗΜΑ 2: Επί του «1ου Πακέτου Εργασίας: Ενσωμάτωση και εγκατάσταση ψηφιοποίησης ιδιόχειρων υπογραφών» του Μέρους Α του Παραρτήματος Ι «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» (σελ. 76, 77 της οικείας διακήρυξης), όπου ορίζεται ότι «Λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε αίτηση αποτελείται από δύο

ελάχιστες εκτυπώσεις (το έντυπο αίτησης που πρέπει να υπογραφεί από τον αιτούντα και η απόδειξη της υποβληθείσας αίτησης), **2.000.000 φύλλα χαρτιού** κυκλοφορούν περίπου ετησίως στο Δίκτυο, χωρίς να υπολογίζονται τα δικαιολογητικά έγγραφα. Η μείωση του φορτίου χαρτιού και η εξομάλυνση της ροής εργασίας μέσα στα ΚΕΠ χρειάζονται μια λύση» και με δεδομένο ότι η υλοποίηση του έργου απαιτεί την παροχή της εγκεκριμένης ηλεκτρονικής σφραγίδας με εγκεκριμένη χρονοσφραγίδα *as a service* μέσα από τις υποδομές Εγκεκριμένου Παρόχου Υπηρεσιών Πιστοποίησης, ζητείται να διευκρινιστεί εάν ο απαιτούμενος αριθμός εγκεκριμένων χρονοσφραγίδων με εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα είναι 2.000.000 ετησίως, όπως αναφέρεται στην σελ 76 της οικείας διακήρυξης.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 2:

Διευκρινίζεται ότι ο ως άνω αναφερόμενος αριθμός εγκεκριμένων χρονοσφραγίδων με εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, ανερχόμενος στα 2.000.000, είναι ο μέγιστος αριθμός, με βάση την κίνηση των ΚΕΠ, εφόσον όλες οι πράξεις γίνουν με το συγκεκριμένο σύστημα. Ωστόσο, στην πράξη ο εν λόγω αριθμός αναμένεται να είναι μικρότερος, ειδικά στην αρχή λειτουργίας του συστήματος.

ΕΡΩΤΗΜΑ 3: *Επί του αντικείμενου του εν θέματι διαγωνισμού και ειδικότερα όσον αφορά τον σκοπό του διαγωνισμού, ο οποίος συνίσταται στη βελτίωση της Οργανωτικής, Λειτουργικής, και Χωροταξικής Διάρθρωσης των ΚΕΠ, ζητείται να διευκρινιστεί:*

- I) *Ο αριθμός των προς έλεγχο υποδικτύων (subnets).*
- II) *Η τάξη στην οποία ανήκουν τα υποδίκτυα (subnets, ενδ. αναφέρεται η τάξη Class C).*
- III) *Πόσα υποδίκτυα (subnets) είναι δημόσια (public) και πόσα είναι ιδιωτικά (private).*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 3:

Διευκρινίζεται ότι εν προκειμένω δεν δύναται να δοθεί ακριβής αριθμός των προς έλεγχο υποδικτύων (subnets), δεδομένου ότι θα πρέπει να επιλεγούν τα ΚΕΠ που θα χρησιμοποιούνται στο σύστημα. Εντούτοις η πλειοψηφία είναι στο δίκτυο syzefkis και σε συγκεκριμένο VPN και ως εκ τούτου η κίνηση ως επί το πλείστον θα μπορούσε να είναι από ιδιωτικό εικονικό δίκτυο.

ΕΡΩΤΗΜΑ 4: *Επί των προδιαγραφών 2.Software A/A 2.2. (σελ. 88 της οικείας διακήρυξης), ζητείται να διευκρινιστεί ο αριθμός των προς έλεγχο εφαρμογών και πόσες εξ αυτών αφορούν σε web και πόσες σε mobile εφαρμογές, σε τι λειτουργικό θα ελεγχθούν οι mobile εφαρμογές, εφόσον υπάρχουν (Android, iOS), ο αριθμός των διαφορετικών ρόλων χρήστη ανά εφαρμογή, καθώς επίσης και ο αριθμός των δυναμικών web pages ανά εφαρμογή.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 4:

Διευκρινίζεται ότι οι υφιστάμενες εφαρμογές είναι κυρίως αυτές που αφορούν το νέο και υφιστάμενο back office ΚΕΠ και ότι επιπλέον πρόκειται για web εφαρμογές. Επίσης οι φορητές συσκευές που απαιτείται να γίνει έλεγχος των εφαρμογών είναι οι συσκευές που θα παρασχεθούν από τον οικονομικό φορέα. Ωστόσο, θα εκτιμηθούν θετικά τυχόν πρόσθετοι έλεγχοι σε υφιστάμενες συσκευές που κριθεί ότι καλύπτουν τις προδιαγραφές των εφαρμογών που θα αναπτυχθούν.

ΕΡΩΤΗΜΑ 5: *Επί της παρ. 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών Προσφορών» (σελ 47 της οικείας διακήρυξης), όπου αναφέρει ότι «.....Αν στο ηλεκτρονικό σύστημα δεν μπορεί να αποτυπωθεί αναλυτικά η οικονομική προσφορά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο)φάκελλο “οικονομική προσφορά” την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (σύμφωνα με το υπόδειγμα που υπάρχει στο μέρος Β «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ» της παρούσας διακήρυξης) σε μορφή pdf] και με δεδομένο ότι στο «ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ» (σελ 83 της οικείας διακήρυξης) δεν υπάρχει σχετικό υπόδειγμα, ζητείται να διευκρινιστεί με ποιο υπόδειγμα θα υποβληθεί η οικονομική προσφορά από τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 5:

Διευκρινίζεται ότι εκ παραδρομής αναφέρεται υπόδειγμα στο μέρος Β «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ» της παρούσας διακήρυξης και ως εκ τούτου η αποτύπωση της οικονομικής προσφοράς των υποψήφιων οικονομικών φορέων δύναται να γίνει με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο.

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ**

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Γενική Διεύθυνση Διοικητικών Διαδικασιών Δημοσίου
- Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών
- Διεύθυνση Υπηρεσιών Μιας Στάσης
- Διεύθυνση Προμηθειών και Διοικητικής Μέριμνας